

**แนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ตำบลปลาค้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ**
**The Guidelines for the Local Community Potential Development to
Promote Cultural Tourism in Tambon Plakhao in Amnat Charoen's
Mueang District, Amnat Charoen**

อรกนก มณฑะเชียร*
Onkanok Montian

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาค้าว และแนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาค้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตตำบลปลาค้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 346 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ตัวแทนคณะผู้บริหาร 5 คน เจ้าหน้าที่/พนักงาน 5 คน ตัวแทนกำนัน/ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 4 คน และประชาชนจำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชาชน ตำบลปลาค้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือ ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว และศักยภาพในการดึงดูดใจ ด้านการท่องเที่ยว สำหรับแนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาค้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ คือ ควรมีผลิตภัณฑ์ที่เป็น OTOP ของชุมชน อนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้านเอาไว้เช่นเดิม ด้านศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ควรมีสถานที่ต้อนรับ ที่พักให้เพียงพอ น่าอยู่น่าประทับใจ ส่วนราชการหรือภาครัฐต่างๆ ให้การสนับสนุน เพิ่มความรู้กับร้านอาหารให้สะอาดและปลอดภัย ด้านศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

คำสำคัญ : ศักยภาพชุมชนท้องถิ่น, การส่งเสริม, การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

* สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี E-mail : patty.onkanok@gmail.com

Abstract

The research aimed to study the local community potential to promote cultural tourism in Tambon Plakhao, Mueang district of Amnat Charoen and to examine the guidelines for the local community development for the same purpose. The samples were 346 locals aged over 18 who resided in Tambon Plakhao of Mueang district. The sample size was determined by a simple random sampling. The target groups were 5 representatives of the community, 5 officials/staff, 4 village heads or Tambon chiefs and 6 locals. The research instrument was a questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research findings were as follows. The local community potential in Tambon Plakhao in Mueang district was overall at a high level. Given individual aspects, it was found that the aspect with a maximum value was found in tourism management, the communal promotion and economic development for tourism. Secondary was the potential to accommodate tourism; tourist sites were readily accessible by vehicles; there was also potential to attract the would-be tourists to the sites; the sites had interesting history. As regards the guidelines for the local community potential development, there should be OTOP products which were interesting and attractive to tourists, local culture and traditions should be preserved. On the potential to accommodate tourism, there should be pleasant, and interesting adequate accommodation. State agencies should provide enough support and knowledge to local entrepreneurs. On the potential concerning the tourism management, there should be a working committee to coordinate and work with government agencies.

Keywords: Local Community Potential Development, Promote Cultural, Tourism in Tambon Plakhao

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถสร้างงานสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยโดยรัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญของการท่องเที่ยว เนื่องจากสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการท่องเที่ยวไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว ทั้งนี้ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบจากทำเลที่ตั้ง ทรัพยากรการท่องเที่ยวธรรมชาติและความหลากหลายของวัฒนธรรม ความเป็นไทย ซึ่งเป็นจุดขายของประเทศไทย ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะเป็นกลไกหลักในการช่วยรักษาเสถียรภาพและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554, หน้า 46) โดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติได้ จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 เพื่อเป็นแผนหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ถึงแม้จะประสบความสำเร็จในแง่ของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว แต่ในด้านการพัฒนาสินค้าและบริการพบว่ามีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประเด็นสำคัญที่ควรจะมีการพิจารณา คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยเดิมมาถูกทิศถูกทางแล้วหรือไม่และจะสามารถเติบโตอย่างยั่งยืนได้อย่างไร ซึ่งที่ผ่านมาถึงแม้ประเทศไทยจะประสบภาวะวิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศ แต่เมื่อผ่านพ้นวิกฤตไปแล้วนักท่องเที่ยวก็กลับมามีความเชื่อมั่นที่นักท่องเที่ยวมีต่อเมืองไทยในขณะเดียวกัน ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวราคาถูก การท่องเที่ยวไทยยังมีปัญหาสะสมมาอย่างยาวนานที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้น หากประเทศไทยยังจำเป็นต้องอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวเพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจหลักให้กับประเทศ รวมถึงเป็นแหล่งกระจายรายได้และการจ้างงานเพื่อช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชนและสังคมไทยแล้ว ควรจะมีการทบทวนทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง ศักยภาพและโอกาสที่จะเกิดขึ้น และเพื่อเป้าหมายการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558, หน้า 2)

ตำบลปลาข้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นชุมชนที่มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ยาวนาน เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่ปัจจุบันกำลังตอบรับกระแสการท่องเที่ยวทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมขึ้นในชุมชน เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างสมบูรณ์และมีวิถีชีวิตวัฒนธรรมของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ภายในชุมชนเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นดังกล่าวในปัจจุบันขององค์การบริหารส่วนตำบลปลาข้าวและชาวบ้าน ซึ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหลักแต่ได้พยายามนำเสนอ วิถีชีวิตภูมิปัญญาและวัฒนธรรมชุมชน แต่ยังขาดศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในอนาคต อีกทั้งพื้นที่บ้านปลาข้าวยังไม่ได้มีการประเมินศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นชุมชนท่องเที่ยว ดังนั้นเพื่อให้การบริหารและพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านปลาข้าวยกระดับศักยภาพเพื่อบรรลุจุดหมายและประสบความสำเร็จจากจุดอ่อน อุปสรรค และปัญหา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2558, หน้า 5-16) สถานการณ์และแนวโน้มของการท่องเที่ยวไทย ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ อาทิ แนวโน้มและทิศทางการท่องเที่ยวในตลาดโลก ภาวะการแข่งขันความเสี่ยง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อท่องเที่ยว โดยเฉพาะสถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันที่ยังคงอยู่บนความไม่แน่นอนทั้งจากภัยธรรมชาติ โรคระบาด ความไม่มั่นคงด้านเศรษฐกิจและการเมืองของหลายประเทศทั่วโลก ประกอบกับการพัฒนาที่ผ่านมาการท่องเที่ยวไทยยังคงมีปัญหาและอุปสรรคอีกมากมาย ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อทางลบต่อการท่องเที่ยวของโลกและการท่องเที่ยวไทย แต่ในขณะเดียวกันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลด้านการท่องเที่ยวความสะดวกสบายในการเดินทาง และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปตามกระแสของ โลกาภิวัตน์ทำให้แนวโน้มของจำนวนนักท่องเที่ยวทั่วโลกยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นปัจจัย

ที่เอื้อประโยชน์และสร้างโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย ดังนั้น การศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ จะชี้ให้เห็นถึงจุดแข็งจุดอ่อน ศักยภาพและโอกาสของการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะต่อไป และเพื่อใช้ประกอบการกำหนดทำให้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น ในด้านศิลปวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ประสบปัญหาดังที่กล่าวมาแล้วนั้น เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น และเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการท่องเที่ยวในวิถีชุมชนให้ดำรงอยู่ได้ในยุคโลกาภิวัตน์ ส่งเสริมภาพพจน์ตำบลปลาเค้า อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ และทำให้ประชาชน บุคลากรทั้งในและนอกเขตตำบลปลาเค้า เกิดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการกิจการบริหารส่วนตำบลปลาเค้า และให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการบรรลุจุดมุ่งหมายของตำบลปลาเค้า รวมไปถึงการพัฒนาในระดับต่างๆ จนถึงระดับชาติ

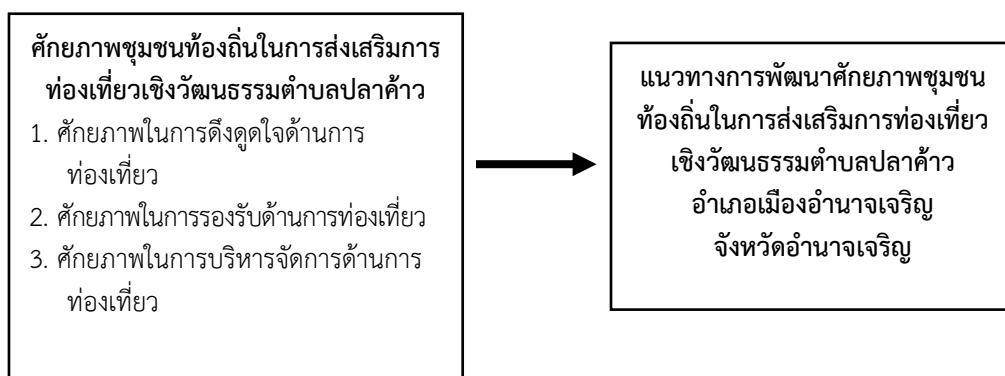
ด้วยเหตุผลข้างต้น ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตำบลปลาเค้า อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวในตำบลปลาเค้าทางมรดกวัฒนธรรม ได้แก่ หมู่บ้านหมอลำ หนองปลาเค้า เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม และด้านศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ดอนเจ้าปู่ (พ่อปู่เจ้าอภัยทราขวงค์) วัดศรีโพธิ์ชัย วัดศรีมงคล วัดป่าจันทร์ วัดโคกก่อง สวนป่าวังเดียนห้า ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ทำการวิเคราะห์ศักยภาพรวมถึงศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาเค้า อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาเค้า อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำเอาแนวความคิด เกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยประยุกต์มาจากแนวคิด “องค์ประกอบทางการท่องเที่ยว” ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2551, หน้า 44-46) โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง รูปแบบการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับองค์ความรู้ พัฒนาภูมิปัญญา การสร้างสรรค์ของผู้คนที่สั่งสม สืบสาน ภายใต้เงื่อนไขของพื้นที่และบริบทของสังคมวัฒนธรรม ซึ่งหมายรวมไปถึงการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ความสำคัญของประวัติศาสตร์และพัฒนาการของตำบลปลาเค้า อำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง การปรับปรุงองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวของตำบลปลาเค้า อำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ เช่น จุดดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยว

ศักยภาพชุมชนท้องถิ่น หมายถึง ความสามารถ หรือคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวบุคคล หรือความพร้อมของหน่วยงานที่ปรากฏอย่างชัดเจนเมื่อได้รับการพัฒนา การปรับปรุงหรือการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอันส่งผลให้เกิดความสำเร็จและความพึงพอใจ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพชุมชนท้องถิ่นของตำบลปลาเค้า อำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว 2) ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว และ 3) ศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว หมายถึง การดึงดูดความสนใจหรือมีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม คุณค่าทางด้านศิลปวัฒนธรรม ในความเป็นเอกลักษณ์ด้านวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และองค์ความรู้ ความต่อเนื่องของการสืบสานวัฒนธรรมประเพณี ความงดงามทางศิลปวัฒนธรรม ความสามารถในการสืบทอดภูมิปัญญาและองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีที่สืบค้นได้ ความผูกพันต่อท้องถิ่น ความเข้มแข็งในการรักษาเอกลักษณ์

ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนช่วยเสริมแหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมนั้นๆ ให้มีความสำคัญ มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว มีความร่มรื่น สะอาด มีความพร้อมในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน การพัฒนาการท่องเที่ยวจากปัจจัยภายนอก

ศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว หมายถึง ความสามารถในการควบคุม ดูแลการดำเนินงาน การจัดการแหล่งท่องเที่ยว การจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และการจัดการด้านการท่องเที่ยว การดำเนินงานขององค์กรที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเสริมจิตสำนึกและการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของแหล่งวัฒนธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลปลาเค้า อำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวนทั้งสิ้น 3,477 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลปลาเค้า, 2558, หน้า 11) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ 346 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 34) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแทนคณะผู้บริหาร 5 คน ตัวแทนเจ้าหน้าที่/พนักงาน 5 คน ตัวแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 4 คน และประชาชนจำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชาชน ตำบลปลาเค้า อำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ มีการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ แนวทางในการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชาชน ตำบลปลาเค้า อำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว โดยการสัมภาษณ์ ตัวแทนคณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่/พนักงาน ตัวแทนกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทนประชาชน จำนวน 20 คน

3. การรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล และขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 1 - 30 เมษายน 2560
2. ดำเนินการสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาเค้า อำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ จากตัวแทนคณะผู้บริหาร 5 คน ตัวแทนเจ้าหน้าที่/พนักงาน 5 คน ตัวแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 4 คน และประชาชนจำนวน 6 คน รวมทั้งหมด 20 คน ด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ นำมาทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ในระหว่างวันที่ 1 - 31 พฤษภาคม 2560

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูล ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

1. แบบสอบถาม มีวิธีวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชาชน ตำบลปลาเค้า อำเภอมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือ ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว และศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวตามลำดับ โดยสรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งท่องเที่ยวมีข้อมูลประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจสามารถสืบค้นได้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รูปแบบของสถาปัตยกรรมมีเอกลักษณ์ของชุมชนที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว

1.2 ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสามารถนำรถส่วนตัวเข้าไปได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีตำรวจหรืออาสาสมัครรักษาความปลอดภัย สร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว

1.3 ศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชุมชนส่งเสริมกิจกรรมและพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในการประชาสัมพันธ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชุมชนมีความสามารถในการควบคุม ดูแล การดำเนินงาน การจัดการแหล่งท่องเที่ยว

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาข้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า

2.1 ด้านศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ควรมีผลิตภัณฑ์ที่เป็น OTOP ของชุมชน ชุมชนปลาข้าวเป็นชุมชนดั้งเดิมมีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ควรที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้านเอาไว้เหมือนเดิม นำเสนอขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ที่สืบทอดต่อกันมา ควรเรียบเรียงประวัติของประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ การแสดง (หมอลำ) ตั้งแต่เริ่มต้นของชุมชนว่ามีความเป็นมาที่มีการสืบทอดอย่างไร

2.2 ด้านศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ควรมีสถานที่ต้อนรับที่พักให้เพียงพอ สร้างความประทับใจ สะอาด สวยงาม การต้อนรับควรใช้เอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพิ่มความรู้ให้แก่ร้านอาหารให้มีความสะอาดและปลอดภัย ช่วยดูแลเส้นทางให้สะดวกกว่าเดิม ปรับปรุงศูนย์บริการให้ข้อมูลอำนวยความสะดวก จัดให้มีร้านอาหารเฉพาะเป็นร้านอาหารที่เด่น ร้านข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ร้านข้าวกล้อง ข้าวเม่าอบแห้ง เป็นร้านอาหารหรือเป็นร้านที่ต้อนรับนักท่องเที่ยว เพื่อรองรับตลอดทั้งปี

2.3 ด้านศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ควรมีคณะกรรมการบริหารงานอย่างน้อย 15 คน ตั้งคณะทำงานและมีการติดตามการทำงานทุกครั้ง มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดประสงค์ของชุมชนให้ชัดเจน จัดทำสถานที่แสดงผลงานทางวัฒนธรรมไว้ให้นักท่องเที่ยว มีมีคฤหาสน์ไว้คอยแนะนำและพานักท่องเที่ยวเดินชมสถานที่ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการประชาสัมพันธ์ชุมชนและวัฒนธรรม ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน ชุมชนเป็นเจ้าของร่วมกัน มีการกระจายรายได้สู่ชุมชน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังนี้

1. ศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาข้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก ดังเช่นงานวิจัยของ ชฎิล มาตรา (2559, หน้า 85-93) ที่พบว่า ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาพระบรมธาตุนาโดน อำเภอนาโดน จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ด้านการรองรับด้านการท่องเที่ยว และด้านการบริหารจัดการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีศักยภาพอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งด้านศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากชุมชนส่งเสริมกิจกรรมและพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยว

ในการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนให้ความร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรของแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม มีการจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยการสร้างกิจกรรมการฝึกอบรมและการตลาด จึงเป็นสาเหตุให้ด้านศักยภาพในการบริหารจัดการด้านท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี ลิธิฐญา (2555, หน้า 212-223) ที่พบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว โดยพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ให้ได้มาตรฐานสากล ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กาญจนา สุคันธสิริกุล และคนอื่นๆ (2556) ที่พบว่า การบริหารจัดการ มีการจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว การรักษาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว และปรับปรุงสภาพแวดล้อมเป็นอย่างดี และมีหน่วยงานในการประเมินผลการดำเนินงานแต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ส่งผลให้การจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อาจเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น ดังนั้นจึงมีการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับกิจกรรมและการดำเนินงานต่างๆ ในรูปของการให้ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และชุมชนที่อยู่ ส่วนด้านศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยวอยู่ในลำดับรองลงมา ทั้งนี้เนื่องจาก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสามารถนำรถส่วนตัวเข้าไปได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ระบบสาธารณูปโภคสามารถรองรับนักท่องเที่ยว มีร้านอาหารในชุมชน บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ มีศูนย์บริการให้ข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ พรหมเทพ (2554) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวใช้เวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน ส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวไปกับกลุ่มเพื่อน โดยใช้รถยนต์ส่วนตัว สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจและนิยมไปเที่ยวมากที่สุดแต่ยังมีความต้องการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ รวมไปถึงข้อมูลประวัติความเป็นมาของโบราณสถานศิลปะขอมในจังหวัดสกลนครและกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องการให้มีคฤศเทศก์นำเที่ยว ดังเช่นงานวิจัยของ จิรฐ อภิวิญญูทิปร (2558) ที่พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรที่จะมีความหลากหลายมากกว่านี้ ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านควรมีการเพิ่มผลิตภัณฑ์และสิ่งที่น่าสนใจให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ควรมีคฤศเทศก์นำเที่ยวภายในชุมชน ส่วนด้านศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีข้อมูลประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจสามารถสืบค้นได้ สนับสนุนการสืบทอดภูมิปัญญาและองค์ความรู้ ชุมชนส่งเสริมการสืบสานวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ชุมชนให้การส่งเสริมและสนับสนุนความผูกพันระหว่างประชาชนกับท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับความเป็นมาทางวัฒนธรรม ประเพณีที่สืบค้นได้ ดูแลรักษาสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเป็นอยู่ร่วมกันกับประชาชนและท้องถิ่น ชุมชนมีความเข้มแข็งในการรักษาเอกลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และชุมชนส่งเสริมด้านความงามทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพงศ์ ทุนอินทร์ (2556) ที่พบว่า จุดแข็งของบ้านดอนหลวง คือ การมีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง คือ ประเพณี วัฒนธรรม การแต่งกาย อาหาร ภาษา นาฏศิลป์ และการดำเนินวิถีชีวิตและภูมิปัญญาการทอผ้าฝ้ายทอมือของคนไทยเอง แต่ยังคงพบอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทั้งในระดับชาติและท้องถิ่นซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในนโยบายและผู้บริหารทำให้การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขาดความต่อเนื่องทั้งนโยบายและงบประมาณ

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาข้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ ในด้านศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเอกลักษณ์ของชุมชน ประชาสัมพันธ์ จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวที่มีความแปลกและน่าสนใจกว่าแหล่งท่องเที่ยวแห่งอื่น ส่งเสริมการสืบสานวัฒนธรรมที่มีให้อย่างยั่งยืน โดยการสืบทอดภูมิปัญญาความรู้ต่างๆ ให้แก่เด็กรุ่นหลังอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว จัดทำข้อมูลประวัติให้น่าสนใจ จัดทำแผ่นพับ จัดป้ายนิเทศ หรือมีเว็บไซต์ไว้สืบค้นข้อมูลได้ จัดระเบียบภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นระเบียบสามารถเข้าชมได้สะดวก ทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในชุมชนเห็นความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว สนับสนุนให้ประชาชนร่วมกันจัดกิจกรรมในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ ด้านศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว สนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึกหรือสินค้าท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีการกำหนดราคาสินค้าอย่างเหมาะสม ส่วนด้านศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ควรปรับปรุงสถานที่ในการบริการนักท่องเที่ยว เปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำแหล่งท่องเที่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงร้านอาหารตามความเหมาะสม ปรับปรุงถนนให้เส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้ สะดวกและปลอดภัยเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ชุมชนให้ทั่วถึง แผ่นพับที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ควรเน้นถึงจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวมีการออกแบบสีสันท่าน่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการพัฒนการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555 - 2559 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554, หน้า 28-40) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวที่มีแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการสื่อสาร โทรคมนาคม ระบบสารสนเทศและซอฟต์แวร์ดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อการท่องเที่ยว สนับสนุนให้เกิดการใช้ระบบ e-commerce อย่างแพร่หลายส่งเสริมการจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวออนไลน์และการเชื่อมโยงระบบบริการต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวทางเว็บไซต์ และด้านศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ควรมีการสนับสนุนให้ชุมชนแสดงความคิดเห็น ให้ตระหนักถึงความรัก ความเป็นเจ้าของ มีความหวงแหนในแหล่งชุมชนและวัฒนธรรม สืบสานเอกลักษณ์ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนสู่คนรุ่นหลังและไม่ควรเป็นการจัดทำเฉพาะกลุ่มบุคคล จัดทำสถานที่ท่องเที่ยวให้น่าสนใจ สถานที่สวยงามมีบริเวณถ่ายภาพที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ยกย่องคุณภาพชีวิต มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม มีการกระจายรายได้สู่สาธารณประโยชน์ของชุมชน จัดทำคู่มือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังเช่นงานวิจัยของ จิรัชฎ์ อภิวิชัยทิพย์กร (2558) ที่ได้เสนอแนะผลิตภัณฑ์พื้นบ้านควรมีการเพิ่มผลิตภัณฑ์และสิ่งที่น่าสนใจให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ควรมีมีคฤหะศกนำเที่ยวภายในชุมชน เช่น ชมการสาธิตวิธีการทอผ้าไหมควรมีผู้บรรยายหรืออธิบายทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ด้านการรับรู้ ควรมีการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ชุมชนให้ทั่วถึงมากขึ้น ผ่านช่องทางการสื่อสารวิทยุและโทรทัศน์ ส่วนแผ่นพับที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ควรเน้นถึงจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ไม่ใช่มีเพียงแค่ประวัติความเป็นมา และควรมีการออกแบบสีสันท่าน่าสนใจ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กมลวรรณ ถนอมเงิน (2554) ที่ได้เสนอแนวทางแนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวของพระธาตุพนมจำลอง อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

สามารถทำได้โดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่เป็นที่แพร่หลาย และเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้เพียงพอ และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ยังมีแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ การอบรม บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปรับปรุงมาตรฐานร้านอาหาร การจัดทำป้ายบอกทิศทางให้ชัดเจน และต่อเนื่อง การประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องโดยมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีรูปแบบที่น่าสนใจ จะต้องได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การเตรียมความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาบนฐานรากสอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง เพื่อก่อให้เกิดรายได้นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบของ สถาปัตยกรรมให้มีเอกลักษณ์ของชุมชน โดยการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นและนำข้อมูลที่ได้มา ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบของสถาปัตยกรรม เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว สร้างความตระหนักแก่ประชาชนให้เกิดความรักความหวงแหนในท้องถิ่นตน โดยการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการดูแลรักษาความปลอดภัย
3. ควรมีการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในท้องถิ่น ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการ ควบคุม ดูแล การดำเนินงานการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทางวัฒนธรรม หรือการท่องเที่ยว เพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมต่อไป
4. ควรปรับปรุงเรื่องความสะดวกบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว ดูแลเรื่องสิ่งปฏิกูล เช่น มูลสัตว์ จักรเย็บผ้าด้านอาคารสถานที่ให้สะอาด มีระเบียบและสวยงามร่มรื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเขตอำเภอ อำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปลาเค้า อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
3. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโดยชุมชนตำบลปลาเค้า อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2551). นโยบายและการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559. (2554). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558 – 2560. (2558). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (2546). เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกลหลักสูตรการ
จัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กมลวรรณ ถนอมเงิน. (2554). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา พระธาตุพนม
จำลอง อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กาญจนา สุคันธสิริกุล, และคนอื่นๆ. (2556). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. นครราชสีมา: สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชา
เทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- จิรัฏฐ์ อภิวิญญูทิปกร. (2558) การจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัด
กาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิราภรณ์ พรหมเทพ. (2554). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: แผนนำเสนอโบราณสถาน
ศิลปะขอม จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชฎิล มาตรา. (2559). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาของพระบรมธาตุนาถุนอำเภอนาถุน
จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุสิริยาสาน.
- พัชรี ลิธิฐฎา. (2555). วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม: การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่
สากล. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอกพงศ์ ทุนอินทร์. (2556). แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านดอนหลวงตำบลแม่แรง
อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- องค์การบริหารส่วนตำบลปลาเค้า. (2558). แผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี 2558 - 2560 สำนักงานปลัดองค์การ
บริหารส่วนตำบลปลาเค้า อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ. อำนาจเจริญ: ผู้แต่ง.

